

Vergaderjaar 2018–2019

32 820

Nieuwe visie cultuurbeleid

Nr. 279

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 januari 2019

Hierbij stuur ik u de rapporten *Graven in depots* (2016) en *Verder graven in depots* (2018) van de Erfgoedinspectie naar respectievelijk de provinciale en de gemeentelijke archeologische depots¹. In deze brief geef ik u tevens mijn beleidsreactie.

De gemeentelijke en provinciale archeologische depots vormen samen de archeologische schatkamer van Nederland. De Erfgoedwet schrijft voor dat al het vondstmateriaal uit opgravingen in ons land aan deze depots wordt overgedragen. Provincies zijn eigenaar van dit materiaal, maar, met goedvinden van de betreffende provincie, kunnen ook gemeenten een archeologisch depot starten. 27 gemeenten hebben een dergelijk depot.

Meer dan de helft van het Nederlandse archeologisch erfgoed ligt in gemeentelijke depots opgeslagen. Daarom is het goed dat de Erfgoedinspectie inmiddels naar beide depots heeft gekeken. En vanwege de brede blik die de rapporten op het archeologisch stelsel bieden is het goed als ook uw Kamer kennis neemt van de rapporten.

Beleidsreactie

Uit de rapporten komt een in essentie positief beeld naar voren. Opvallend is daarbij dat gemeentelijke en provinciale depots complementaire sterkere en zwakkere punten kennen. Mijn overtuiging is daarom dat zij nog meer van elkaar kunnen leren dan reeds gebeurt. Dit wordt ook door de Erfgoedinspectie onderschreven.

Positief is dat veel provinciale depots ten opzichte van tien jaar geleden een verbeteringslag hebben gemaakt voor wat betreft behoud en toegankelijkheid van zowel de archeologische vondstmateriaal als de analoge opgravingsdocumentatie. De bewaarcondities zijn over de gehele linie

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

verbeterd. Er komen in de depots steeds meer faciliteiten om (wetenschappelijk) onderzoek te doen, waarbij de vondsten en de documentatie in samenhang bestudeerd kunnen worden. Bovendien zijn diverse stappen gezet om de collectie ook voor publiek te ontsluiten.

De aanbeveling uit 2016 van de Erfgoedinspectie om gezamenlijk werk te maken van de opslag van digitale documentatie is inmiddels door een aantal provincies opgepakt. Er is een landelijk Depot Beheer Systeem (DBS) ontwikkeld waarin deze centraal kan worden opgeslagen en die het aanleveren van de digitale documentatie beter ondersteunt.

Gemeentelijke depots lopen op hun beurt voorop in de ontsluiting van het archeologisch erfgoed voor publiek via educatieve projecten en de inzet van vrijwilligers. Daarmee sluiten gemeentelijke depots goed aan op de beleidsuitgangspunten zoals ik die in de nota Erfgoed telt (2018) heb verwoord (Kamerstuk 32 820, nr. 248). Verder is het behoud en het leesbaar houden van digitale documentatie bij de meeste gemeentelijke depots op professionele wijze geregeld, waarschijnlijk doordat gemeenten zelf afnemer zijn van deze kennis over het bodemarchief.

Daar staat tegenover dat de bewaarcondities bij gemeentelijke depots, in tegenstelling tot die bij de provincies, matig zijn. Ook de ontsluiting van vondstmaterialen en analoge opgravingsdocumentatie voor onderzoekers en belangstellenden laat dikwijls te wensen over. Het zou daarom goed zijn als het provinciale systeem voor digitale documentatie wordt uitgebreid naar de gemeentelijke depots. Het systeem biedt daartoe de mogelijkheid en naar ik begriip lopen de eerste gesprekken hierover reeds.

Het zorgdragen voor goede bewaarcondities binnen de gemeentelijke depots is in eerste instantie een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Echter, ook provincies kunnen kwalitatieve voorwaarden stellen aan de aanwijzing van een gemeentelijk depot. Gezien de omvang en het belang van de collectie binnen de gemeentelijke depots hecht ik er belang aan dat de bewaarcondities op orde worden gebracht. Ik zal daarover op korte termijn met alle partijen het gesprek aan gaan. De Erfgoedinspectie zal de ontwikkelingen met betrekking tot de depots de komende jaren blijven volgen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven